Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro rozpočtovou kontrolu

2023/2173(DEC)

14.12.2023

NÁVRH ZPRÁVY

o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro čisté letectví na rozpočtový rok 2022
(2023/2173(DEC))

Výbor pro rozpočtovou kontrolu

Zpravodaj: Michal Wiezik

OBSAH

Strana

1. NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

2. NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

3. NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 7

1. NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro čisté letectví na rozpočtový rok 2022
(2023/2173(DEC))

Evropský parlament,

– s ohledem na konečnou roční účetní závěrku společného podniku pro čisté letectví za rozpočtový rok 2022,

– s ohledem na výroční zprávu Účetního dvora o společných podnicích EU za rozpočtový rok 2022 spolu s odpověďmi společných podniků[1],

– s ohledem na prohlášení o věrohodnosti[2] účetnictví a o legalitě a správnosti uskutečněných operací, které předložil Účetní dvůr za rozpočtový rok 2022 podle článku 287 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na doporučení Rady z února 2024 o udělení absolutoria společnému podniku za plnění rozpočtu na rozpočtový rok 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– s ohledem na článek 319 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012[3], a zejména na článek 71 tohoto nařízení,

– s ohledem na nařízení Rady (EU) 2021/2085 ze dne 19. listopadu 2021, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa a zrušují nařízení (ES) č. 219/2007, (EU) č. 557/2014, (EU) č. 558/2014, (EU) č. 559/2014, (EU) č. 560/2014, (EU) č. 561/2014 a (EU) č. 642/2014[4], a zejména na článek 26 tohoto nařízení,

– s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/887 ze dne 13. března 2019 o vzorovém finančním nařízení pro subjekty partnerství veřejného a soukromého sektoru uvedeném v článku 71 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046[5],

– s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

– s ohledem na stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro průmysl,

[1] Úř. věst. C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] Úř. věst. C/2023/112, 12.10.2023.
[3] Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
[4] Úř. věst. L 427, 30.11.2021, s. 17.
[5] Úř. věst. L 142 29.5.2019, s. 16.

výzkum a energetiku,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0000/2023),

1. uděluje absolutorium výkonnému řediteli společného podniku pro čisté letectví za plnění rozpočtu společného podniku na rozpočtový rok 2022 / odkládá rozhodnutí o udělení absolutoria výkonnému řediteli společného podniku pro čisté letectví za plnění rozpočtu společného podniku na rozpočtový rok 2022;

2. předkládá své připomínky v níže uvedeném usnesení;

3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto rozhodnutí a usnesení, které je jeho nedílnou součástí, výkonnému řediteli společného podniku pro čisté letectví, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru a aby zajistila jejich zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* (řada L).

2. NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro čisté letectví na rozpočtový rok 2022
(2023/2173(DEC))

Evropský parlament,

– s ohledem na konečnou roční účetní závěrku společného podniku pro čisté letectví za rozpočtový rok 2022,

– s ohledem na výroční zprávu Účetního dvora o společných podnicích EU za rozpočtový rok 2022 spolu s odpověďmi společných podniků[1],

– s ohledem na prohlášení o věrohodnosti[2] účetnictví a o legalitě a správnosti uskutečněných operací, které předložil Účetní dvůr za rozpočtový rok 2022 podle článku 287 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na doporučení Rady z února 2024 o udělení absolutoria společnému podniku za plnění rozpočtu na rozpočtový rok 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– s ohledem na článek 319 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012[3], a zejména na článek 71 tohoto nařízení,

– s ohledem na nařízení Rady (EU) 2021/2085 ze dne 19. listopadu 2021, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa a zrušují nařízení (ES) č. 219/2007, (EU) č. 557/2014, (EU) č. 558/2014, (EU) č. 559/2014, (EU) č. 560/2014, (EU) č. 561/2014 a (EU) č. 642/2014[4], a zejména na článek 26 tohoto nařízení,

– s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/887 ze dne 13. března 2019 o vzorovém finančním nařízení pro subjekty partnerství veřejného a soukromého sektoru uvedeném v článku 71 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046[5],

– s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

– s ohledem na stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro průmysl,

[1] Úř. věst. C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] Úř. věst. C/2023/112, 12.10.2023.
[3] Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
[4] Úř. věst. L 427, 30.11.2021, s. 17.
[5] Úř. věst. L 142 29.5.2019, s. 16.

výzkum a energetiku,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0000/2023),

1. schvaluje uzavření účtů společného podniku pro čisté letectví za rozpočtový rok 2022 / odkládá uzavření účtů společného podniku pro čisté letectví za rozpočtový rok 2022;

2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto rozhodnutí výkonnému řediteli společného podniku pro čisté letectví, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru a aby zajistila jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* (řada L).

3. NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

obsahujícího připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro čisté letectví na rozpočtový rok 2022 (2023/2173(DEC))

Evropský parlament,

– s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro čisté letectví na rozpočtový rok 2022,

– s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

– s ohledem na stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0000/2023),

A. vzhledem k tomu, že společný podnik pro čisté letectví (CA), který sídlí v Bruselu, byl založen v listopadu 2021 jako součást programu Horizont Evropa na období končící dnem 31. prosince 2031[1]; vzhledem k tomu, že společný podnik CA nahradil společný podnik pro provádění společné technologické iniciativy v oblasti letectví, který byl založen v prosinci 2007 jako součást sedmého rámcového programu pro výzkum na období deseti let[2] (Clean Sk1) a jehož existence byla v květnu 2014 prodloužena jako součást programu Horizont 2020 na období do 31. prosince 2024[3] (Clean Sky 2), a stal se jeho nástupcem;

B. vzhledem k tomu, že společný podnik CA je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru zaměřeným na výzkum a inovace, jehož cílem je přeměnit letectví pro udržitelnou a klimaticky neutrální budoucnost; vzhledem k tomu, že jeho zakládajícími členy jsou EU, zastoupená Komisí, a organizace z leteckého odvětví uvedené v příloze I jednotného základního aktu[4]; vzhledem k tomu, že kromě toho má společný podnik CA přidružené členy vybrané na základě výzev k vyjádření zájmu;

C. vzhledem k tomu, že v zájmu větší transparentnosti by všechny společné podniky měly ve své roční účetní závěrce zveřejňovat příslušné informace o příspěvcích členů na úrovni programu; vzhledem k tomu, že u každého programu, v němž působí, by společné podniky měly předkládat podle jednotlivých kategorií členů všechny relevantní informace včetně cílů pro příspěvky stanovených v právních předpisech pro příslušný program, objemu obdržených příspěvků a objemu právních závazků;

Rozpočtové a finanční řízení

1. konstatuje, že Účetní dvůr ve své zprávě uvedl, že účetní závěrka společného podniku za rozpočtový rok končící 31. prosince 2022 věrně zobrazuje ve všech významných ohledech finanční situaci společného podniku k 31. prosinci 2022, výsledky jeho

[1] Nařízení Rady (EU) 2021/2085, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa.
[2] Nařízení Rady (ES) č. 71/2007 o založení společného podniku Clean Sky 1.
[3] Nařízení Rady (EU) č. 558/2014 o založení společného podniku Clean Sky 2.
[4] Nařízení Rady (EU) 2021/2085, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa.

činností, jeho peněžní toky a změny čistých aktiv za daný rok v souladu s jeho finančním nařízením a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise; konstatuje, že uskutečněné operace, na nichž se zakládá účetní závěrka, jsou ve všech významných ohledech legální a správné;

2. konstatuje, že konečný rozpočet společného podniku dostupný na rozpočtový rok 2022, včetně znovu zaúčtovaných nevyužitých prostředků z předchozích let, účelově vázaných příjmů a přerozdělení prostředků na následující rok, zahrnoval prostředky na závazky ve výši 411,2 milionu EUR (182,6 milionu EUR v roce 2021) a prostředky na platby ve výši 415,3 milionu EUR (189,9 EUR v roce 2021);

3. konstatuje, že změny ve velikosti rozpočtu společného podniku do velké míry závisí na prováděcí fázi víceletých výzkumných a inovačních programů; konstatuje, že v roce 2022 zahájil společný podnik provádění programu Horizont Evropa, a proto rozpočet na rok 2022 zahrnuje rozpočet na závazky pro první výzvy programu Horizont Evropa plánované na rok 2022 a rozpočet plateb pro související platby předběžného financování;

4. konstatuje, že částky příspěvků v účetní závěrce za rok 2022 zaúčtované podle jednotlivých kategorií členů (EU a členové ze soukromého sektoru) se vzájemně výrazně liší; konstatuje, že je tomu tak proto, že hotovostní příspěvky EU jsou potvrzeny a zaúčtovány v okamžiku, kdy jsou společnému podniku vyplaceny při zahájení realizace projektu, avšak věcné příspěvky členů jsou zaúčtovány až po potvrzení vzniklých a vykázaných nákladů za provádění projektu; bere na vědomí, že Účetní dvůr se domnívá, že rozdíl mezi zaúčtovanými částkami hotovostních příspěvků na jedné straně a věcnými příspěvky na druhé straně nebyl v účetní závěrce společného podniku za rok 2022 řešen optimálním způsobem, protože společný podnik neposkytl informace o svých právních závazcích na konci roku;

5. konstatuje, že pokud jde o program Horizont 2020, společný podnik na konci roku 2022 plně vyčlenil 1716 milionů EUR maximálního provozního příspěvku EU na podepsané grantové dohody v rámci programu a že z této přidělené částky zbývá v nadcházejících letech vyplatit přibližně 70,1 milionu EUR (neboli 4,1 %) na projekty, které ještě nebyly dokončeny; rovněž konstatuje, že členové ze soukromého sektoru přijali právní závazky poskytnout věcné příspěvky na provozní činnosti společného podniku ve výši 968,3 milionu EUR a věcné příspěvky na dodatečné činnosti ve výši 1 223,1 milionu EUR, tj. 101,6 % minimální cílové částky 2 154,9 milionu EUR; dále konstatuje, že tyto přidělené částky byly plně vykázány na konci roku 2022;

6. konstatuje, že na činnosti programu Horizont 2020 neobdržel společný podnik žádné nové prostředky na provozní závazky, protože poslední výzvu k předkládání návrhů dokončil na konci roku 2020; konstatuje, že míra plnění prostředků na provozní platby byla 78 % (v roce 2021 to bylo 83 %);

7. konstatuje, že u značného počtu probíhajících projektů programu Horizont 2020 byly technické činnosti zpožděny nebo omezeny v důsledku pandemie COVID-19 a útočné války proti Ukrajině, a že tyto projekty proto musely být změněny nebo prodlouženy a konečné platby odloženy na rok 2023;

8. konstatuje, že pokud jde o program Horizont Evropa, Komise v roce 2022 poskytla peněžní příspěvky ve výši 178 milionů EUR a že společný podnik téměř plně využil

provozní příspěvek ve výši 176 milionů EUR na platby předběžného financování související s prvními grantovými dohodami uzavřenými v rámci tohoto programu;

9. konstatuje, že na konci roku 2022 bylo plnění rozpočtu společného podniku na správní platby (hlava 2) nízké a dosahovalo 54 %; bere na vědomí, že podle zprávy společného podniku o rozpočtovém a finančním řízení byl tento stav způsoben hlavně tím, že služby IT a komunikační služby poskytnuté v posledním čtvrtletí roku 2022 mají být uhrazeny v roce 2023 a že se snížily náklady na služby poskytované Komisí;

Zadávání veřejných zakázek a zaměstnanci

10. na základě konsolidované výroční zprávy o činnosti společného podniku CA za rok 2022 konstatuje, že v roce 2022 zveřejnil společný podnik 2 otevřená nabídková řízení, z nichž první bylo zahájeno za účelem pokrytí jeho vlastních potřeb a druhé bylo zahájeno jménem šesti společných podniků jako interinstitucionální výzva k podávání nabídek (řízení IT služeb); dále konstatuje, že na začátku roku 2022 společný podnik CA zadal a podepsal jedenáct interinstitucionálních rámcových smluv o službách v oblasti komunikace, které byly výsledkem interinstitucionálního otevřeného nabídkového řízení zahájeného jménem tří společných podniků v roce 2021;

11. konstatuje, že plán pracovních míst společného podniku na rok 2022 obsahoval celkem 44 statutárních zaměstnanců (dočasní zaměstnanci, smluvní zaměstnanci a vyslaní národní odborníci), přičemž na konci roku 2022 bylo obsazeno 40 pracovních míst; konstatuje, že k obsazení dvou míst vyslaných národních odborníků nedošlo, protože plán pracovních míst na rok 2023 předpokládá pouze 41 pracovních míst, mezi nimiž není žádné místo vyslaného národního odborníka;

Řídicí a kontrolní systémy

12. konstatuje, že pokud jde o výdaje programu Horizont 2020 a Horizont Evropa, audity ex post provedl společný auditní útvar GŘ RTD; konstatuje, že u výdajů programu Horizont 2020 (zúčtování a konečné platby) vykázal společný podnik reprezentativní míru chyb ve výši 1,6 % a míru zbytkových chyb 0,4 %[5] a že u programu Horizont Evropa dosud nebyly provedeny audity ex post, neboť první průběžné platby se očekávají až v roce 2024;

13. bere na vědomí, že aby mohl Účetní dvůr posoudit kontroly provozních plateb ve společném podniku, prověřil na úrovni konečných příjemců náhodně vybraný vzorek plateb z programu Horizont 2020 provedených v roce 2022[6]; bere na vědomí, že v jednom případě Účetní dvůr zjistil a vyčíslil závažnou chybu pramenící z nadhodnocených osobních nákladů, protože příjemce předložil výkaz nákladů na základě rozpočtovaných osobních nákladů;

14. konstatuje, že na konci roku 2022 společný podnik vypracoval a zavedl úplnou koncepci kontrol ex ante založenou na riziku v souladu s pokyny CIC[7] a se zohledněním rizikové situace tohoto konkrétního společného podniku; konstatuje, že společný podnik

[5] Konsolidovaná výroční zpráva o činnosti společného podniku CA za rok 2022, kapitola 4.1.1.
[6] Pokud jde o grantové platební operace testované u příjemců, prahová hodnota pro hlášení vyčíslitelných chyb je 1 % kontrolovaných nákladů.
[7] Společné středisko provádění GŘ RTD Komise.

za tímto účelem určil nejpodstatnější riziková kritéria a na jejich základě vypracoval koncepci monitorování založenou na riziku; konstatuje, že tato koncepce mu umožnila vyhodnotit míru rizika každého projektu a příjemce během hlavních fází realizace projektu, jako je vypracování grantové dohody, dodatky ke grantové dohodě, podávání zpráv a platba; konstatuje, že společný podnik v této souvislosti ke své koncepci založené na riziku také stanovil vnitřní pokyny a vyškolil své zaměstnance a informoval je o jejich řádném a důsledném uplatňování;

15. bere na vědomí, že podrobná analýza vzorku případů z posíleného monitorování společných podniků, kterou provedl Účetní dvůr, odhalila několik nedostatků, které bránily jejich účinnému a efektivnímu monitorování; konstatuje, že po uplynutí stanovené lhůty nebylo varování posíleného monitorování obnoveno ani ukončeno a že po provedení kontrolních opatření referent znovu neposoudil úroveň rizika;

16. souhlasí s Účetním dvorem, že společný podnik by měl zajistit, aby všechna opatření plynoucí z posíleného monitorování doprovázela konkrétní kontrolní opatření zaměřená na zjištěná rizika a aby bylo jejich plnění v předem stanovené lhůtě prověřeno;

17. stejně jako Účetní dvůr zdůrazňuje, že v programu Horizont Evropa je ještě důležitější, aby společný podnik zavedl vlastní koncepci řízení grantů založenou na riziku;

18. zdůrazňuje, že struktura příjemců a/nebo projektů společného podniku se v rámci programu Horizont Evropa výrazně mění (zvyšuje se například počet malých a středních podniků, nově příchozích a větších konsorcií a je stanoven požadavek, aby se u činností programu Horizont Evropa používala pouze otevřená výběrová řízení) a že v důsledku toho již nemusí být rizikové faktory zjištěné v předchozích programech relevantní a mohou se objevit nové;

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na připomínky z předcházejících let

19. konstatuje, že „připomínky“ ve zvláštních výročních zprávách společných podniků jsou ve skutečnosti „časově nevymezenými doporučeními“ Účetního dvora; konstatuje, že EÚD každoročně sleduje, jak je s těmito připomínkami nakládáno, tím, že návazná opatření hodnotí jako „zatím neprovedeno“ nebo „dokončeno“;

20. konstatuje, že ze tří připomínek Účetního dvora (jedné z roku 2020 a dvou z roku 2022) jsou opatření dokončena u dvou: konstatuje, že zbývající připomínka, v návaznosti na níž nebyla opatření zatím provedena, se týká využívání významného množství dočasných zaměstnanců, což je dle vysvětlení společného podniku způsobeno omezeními plánu stálých pracovních míst a výjimečným pracovním zatížením, které je způsobeno souběžným prováděním programů Horizont 2020 a Horizont Evropa.